

ISSN 2091-5187

СЕРВИС

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ
ЖУРНАЛ

2025
1-сон

СЕРВИС

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ЖУРНАЛ 2025 йил, 1-сони

Муассис: Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2008 йил 31 декабрда
0561-рақам билан рўйхатга олинган.

ЎзР ОАК Риёсатининг 19.03.2017 й., 239/5-сонли қарори билан эътироф этилган

**Тахририят ижодий
жамоаси:**

Бош муҳаррир:

и.ф.д., проф. М.Э.Пўлатов

Бош муҳаррир

ўринбосари:

и.ф.н., проф. Д.Х.Асланова

Масъул котиб:

и.ф.д., проф. М.Қ.Пардаев

Муҳаррирлар:

и.ф.д., доцент Ф.А.Сафаров

PhD, доцент И.М.Пардаева

А.Х.Мингбоев

Техник муҳаррир:

и.ф.н., проф. А.Н.Холиқулов

Корректор:

PhD, доц. С.А.Бабаназарова

Саҳифаловчи:

PhD Х.Н.Очилова

1 йилда 4 маротаба
чоп этилади.

**Ўзбекистон худудида
тарқатилади.**

Тахририят манзили:

140100, Самарқанд шаҳар,
Амир Темур кўчаси, 9-уй,

тел.: +998(66)233-28-38,
+998(97)913-74-40

факс: +998(366)231-12-53
эл.почта:

samisiservis@mail.ru

Тахририят кенгаши раиси:

М.Э.Пўлатов – Самарқанд иқтисодиёт ва сервис
институти ректори, и.ф.д., профессор

Тахририят кенгаши раиси ўринбосари:

Д.Х.Асланова – СамИСИ илмий ишлар ва
инновациялар бўйича проректори, и.ф.н., профессор

Тахрир кенгаши аъзолари:

Б.А.Бегалов – Ўзбекистон Республикаси Президенти
хузуридаги Статистика агентлиги директори, и.ф.д.,
профессор

М.Қ.Пардаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.К.Ғоибназаров – и.ф.д., профессор.

М.М.Мухаммедов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Д.Р.Зайналов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

О.М.Муртазаев – ТДИУ СФ директори, и.ф.д., проф.

М.Р.Болтабаев – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Р.Х.Эргашев – ҚарМИИ профессори, и.ф.д.

И.С.Тўхлиев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

К.Б.Уразов – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Қ.Ж.Мирзаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.И.Исроилов – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Г.М.Шодиева – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Б.Абдукаримов – СамИСИ профессори, и.ф.н.

Р.Қобилов – Самарқанд вилояти ҳокими ўринбосари

С.Н.Тошназаров – СамИСИ профессори, и.ф.д.

Р.Н.Нормахматов – СамИСИ профессори, т.ф.д.

А.Бектемиров – СамИСИ профессори, и.ф.д.

О.М.Пардаев – СамИСИ профессори, и.ф.д.

М.Т.Алимова – СамИСИ профессори, и.ф.д.

З.Дж. Адилова – ТДИУ профессори, и.ф.д.

Ш.О.Қувондиқов – СамИСИ профессори в.б., иқтисод
фанлари доктори

Л.Н.Халикова – СамИСИ профессори, DSc

Ф.А.Сафаров – СамИСИ доценти, DSc

А.М.Каримова – СамИСИ профессори в.б., DSc

МУНДАРИЖА:

НАЗАРИЯ ВА МЕТОДОЛОГИЯ	
Саидахроп Саидахмедович Гуломов, Мамаюнус Қаршибаевич Пардаев Ақлий меҳнатнинг ўзига хос хусусиятлари, унинг самарадорлигини ошириш йўналишлари	5
Умар Худайбердиев “Яшил” иқтисодиёт ривожланишининг муҳим омиллари	9
РАҚАМЛИ ВА ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТ	
Зарина Муродовна Мухаммедова Хизматлар соҳасининг виртуаллаштирилган инновацион инфратузилмасини шакллантиришда электрон иқтисодиёт воситаларидан фойдаланиш имкониятлари	12
Sirojiddin Abdullayevich Maxmudov Raqamli iqtisodiyot sharoitda elektron savdoning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	16
Jonibek Adxam o'g'li Maxmudov Mintaqani barqaror rivojlantirishda turizm sohasidagi tarkibiy o'zgarishlar va ularda raqamli texnologiyalarning ahamiyati	22
САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ	
Бекзод Низамкулович Атамуродов Respublikamizda maxsus iqtisodiy zonalarining bugungi kundagi holati tahlili	28
ТАДБИРКОРЛИК, МЕҲНАТ, БАНДЛИК ВА КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСҚАРТИРИШ	
Ашур Али Рустам ўғли Латипов Камбағалликни қисқартиришда иш билан бандликни таъминлашнинг стратегик йўналишлари	31
ХИЗМАТ КўРСАТИШ ВА СЕРВИС	
Тулкин Саидахмедович Шарипов Овқатлантириш хизматларини ривожлантиришда оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқлардан фойдаланиш имкониятлари	39
Шохида Ильясовна Артикова, Дилафруз Бахриллоевна Абдуллаева Развитие сферы услуг в условиях цифровой трансформации экономики	43
Zafarjon A'zamovich Axmedov Tibbiy xizmatlari bozorida iste'molchi (bemor)larning talabini baholash borasida yondoshuvlari	47
Мурод Нозирович Ибрагимов Совершенствование формы и содержания технического задания на оказание консультационных услуг	51
Фарход Анварович Сафаров Хизмат кўрсатиш корхоналари фаолиятини такомиллаштиришда innovatsion jarayonlarning xususiyatlari	57
Nasiba Ergasheva Keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy tryendi sifatida	62
Khudoynazar Ergashev, Azizbek Khabibullaev, Odiliya Soibnazarova Supporting the service sector from the state government mechanism	66

UDK: 339.466.54

Nasiba Ergasheva – Qarshi davlat texnika universiteti dotsenti, i.f.f.d.(PhD)

KEYTERING AUTSORSING XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TRENDI SIFATIDA

Annotatsiya. Ushbu maqolada iqtisodiyot tarmoqlarida keytering outsorsing xizmatlarini tashkil etishning zamonaviy shakllari, keytering xizmatlarida oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish joyi va keytering jarayonini tashkil etish usullariga qarab farqlanishi va ularning turlari ochib berilgan. Keytering xizmatlarining zamonaviy brendi sifatida birinchi navbatda inson kapitaliga bog‘liqligi, keytering xizmatida xodim va xodimlarning ya’ni inson rolining ahamiyati judayam biqiyosligi ko‘rsatib o‘tilgan. Shu sababli keyteringsda mohiyatan, mijoz kompaniyasida ishlarni bajarish uchun autstaffing kompaniyasidan xodim va xodimlarni ijaraga olish munosabatlari va o‘ziga xos huquqiy xususiyatlarga egaligi asoslangan. Keytering jarayonida o‘z ishlarini bajarish uchun ishchilarni yollagan tadbirkorlik subyektlari faoliyatining tartibi va shartlarini belgilashning autstaffing xizmatidan foydalanish tartibi keltirib o‘tilgan.

Kalit so‘zlar: keytering, outsorsing, autstaffing, autsorsing, maktabgacha ta’lim tashkiloti, mijoz, uchinchi shaxs, integratsiya, autsorsing xizmati, baholash, narx, autsorsing narxi.

Kirish. Jahon iqtisodiy makonida autsorsing xizmat ko‘rsatish bozori segmentlaridan biriga aylanmoqda. Iqtisodiyotga davlat aralashuvini minimallashtirishning asosiy yo‘llaridan biri maktabgacha ta’lim tashkilotlarini autsorsing xizmat turi bilan ta’minlash hisoblanadi. “Jahon iqtisodiyotida kechayotgan globallashtirish, axborotlashuv tendensiyalari sharoitida davlat va nodavlat sektorining 50-60 foiz uzoq muddatli shartnomalari tashqi resurslarini jalb etishni nazarda tutuvchi autsorsing xizmatlari orqali amalga oshiriladi. Autsorsing xizmatlari rivojlanishi zamirida kompaniya va firmalarda bir guruh odamlar uchun ma’lum joyda, belgilangan vaqtda, kelishilgan xizmat ko‘rsatish darajasida keyteringsni tashkil etishi kerak bo‘lib qoldi. Mijozlar uchun keytering xizmati nafaqat oziq-ovqatni kerakli vaqtda va joyda yetkazib berishdan iborat emas balki yuqori sifatli bayramlar uchun munosib taom, mehmonlarga g‘amxo‘rlik, tadbir uchun yuqori sifatli xizmat ko‘rsatish, shuningdek, tashkilotchilar uchun xotirjam va munosib dam olishlariga aynan ushbu xizmat turi kerakligi aniqlandi.

Rossiya amaliyotida umumiy keytering odatda jismoniy shaxslar va tashkilotlar tomonidan buyurtma qilingan umumiy keytering xizmatlarini tashkil etish sifatida qaralgan. Hozirda davlat sektori vazifa va majburiyatlarini keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifatida tashkil etishning nisbatan qulay va samarali mexanizmlarini takomillashtirish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Jahonda milliy va xalqaro miqyosdagi samarali va raqobatbardosh iqtisodiy mexanizmlarni yo‘lga qo‘yishda ijtimoiy xizmatlarni keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy turlarini rivojlantirish yo‘llari va istiqbollarga yo‘naltirilgan ilmiy-tadqiqot ishlari amalga oshirilmoqda. Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering outsorsing xizmatlarini tashkil etishning zamonaviy shakllari, dunyo keytering outsorsing xizmatlari bozori va uning geografiasidagi asosiy tendensiyalar, korxonalar va tashkilotlarining ahamiyati, tarkibi va o‘ziga xos xususiyatlari, barcha sohalarini ta’minlashning sifat jihatidan baholash mezonlari, keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirish yo‘nalishlari, keyteringsni tashkil etishda innovatsion yondashuvlar va raqamli texnologiyalardan foydalanish kabilar bu borada amalga oshirilayotgan ilmiy tadqiqotlarning ustuvor yo‘nalishlaridan hisoblanadi.

Yangi O‘zbekistonda taraqqiyotning hozirgi bosqichida ayrim iqtisodiyot tarmoqlarini to‘liq xususiy sektorga o‘tkazish orqali ularning sifati va samaradorligini oshirish, aholining ijtimoiy xizmatlarga bo‘lgan ehtiyojlarini yanada to‘laroq qondirish masalalariga alohida e’tibor qaratilmoqda. 2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasida ham “...maktabgacha ta’lim tashkilotlari bilan qamrab olish samaradorligini yanada oshirish, DXSH asosida maktabgacha ta’lim tashkilotlarini keng joriy etish, iqtisodiyotda xususiy sektor ulushini oshirish”¹ ustuvor vazifalar etib belgilangan. Shuningdek, O‘zbekistonda keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifatida sog‘lom o‘vqatlanishni tashkil

¹ O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni // <https://lex.uz/docs/5841063>

etish, sog‘liqni saqlash tizimida bemorlarni ovqatlantirish, kir yuvish, tibbiy buyumlarni zararsizlantirish, tibbiy tashxislar, global raqamli ekotizim, biznes jarayonlari outsorsingi sohasini jadal rivojlantirish o‘ta dolzarb va muhim vazifalardan deb qaralmoqda. Ushbu yo‘nalishdagi vazifalarni amalga oshirish keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirish asosida maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida sifatli xizmat ko‘rsatishni ta‘minlash yo‘llarini o‘rganishga qaratilgan ilmiy-tadqiqot ishlarining dolzarbligini belgilab beradi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Keytering outsorsing xizmatlaridan foydalanish sifatini baholash muammosi va ularni amaliyotga joriy etishga bag‘ishlangan ishlanmalar tahlili, shuningdek, keytering outsorsing xizmatlaridan foydalanish mexanizmi muammosini o‘rganish xorijiy va mahalliy iqtisodchi olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy tizimini takomillashtirish bo‘yicha ko‘plab tadqiqotlar olib borilmoqda. Xususan M.B.Kubayeva, SH.A.Buranova, A.V.Shin, G.A.Omanova va boshqalar maktabgacha ta‘lim tizimini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy hamda ilmiy-metodik masalalari bo‘yicha ilmiy-amaliy tadqiqotlar olib borgan. Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirish darajasining oshishida O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016 yil 29 dekabrda —2017-2021 yillarga maktabgacha ta‘lim tashkilotlari tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi Qarori [1] muhim ahamiyatga ega bo‘ldi.

Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirish xizmatidan foydalanish bo‘yicha ko‘pgina iqtisodchi olimlar tomonidan tadqiq qilinib kelmoqda. Ushbu olimlar Gilmiyarova M.R. [2], Fedorova YE.A., Yermolov A.V. [3], Korneychik M., Lyasuskaya N. [4], Vasilev A.S., Mirgorodskaya T.V. [5], Yeskova L.F., Drozd A.M., Manevich A.V. [6], Pardayev M. Q. [7], Urazov B.K. [8] va boshqalar. Ushbu tadqiqot yo‘nalishining o‘ziga xos xususiyati shundaki, mavjud xorijiy va mahalliy ilmiy ishlarning aksariyati faqat outsorsing xizmatlari bozorining ayrim segmentlariga qaratilgan. Bu asosan outsorsingning ma‘lum bir turidan foydalanish va u bilan bog‘liq muammolarga tegishli tadqiqotlardir.

Keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifatida sohasida olib borilayotgan nazariy tadqiqotlar va O‘zbekiston Respublikasi tashkilotlari tomonidan to‘plangan juda kam amaliy tajribaga qaramay, keytering outsorsing xizmatlaridan sifatli foydalanish mexanizmi rivojlanish yo‘lida bormoqda. Ushbu masala bo‘yicha ilmiy ishlarning juda kamligi iqtisodiyot tarmoqlarida keytering outsorsing xizmatlaridan foydalanish sifatini baholash faoliyatini ishlab chiqadigan chuqur va tizimli tadqiqotlar olib borishni taqozo etmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi. Keytering outsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifatida xizmatlarni sifatini baholash xususiyatlarini asoslab berish, keytering outsorsing xizmatlaridan foydalanish mexanizmini ishlab chiqish va amaliyotga qo‘llashning uslubiy ta‘minotini yaxshilashga qaratilgan masalalar, mantiqiy fikrlash, qiyosiy tahlil, so‘rovnoma va iqtisodiy tahlil va tizimli tahlil bilan izohlanadi.

Tahlil va natijalar. Keytering so‘zi (inglizcha katering - yetkazib bermoq, xizmat qilmoq so‘zidan olingan) — umumiy keytering tarmog‘i bo‘lib, u yerdan tashqari xizmatlar ko‘rsatishdan foydalanish. Bu sohada ishlovchi kompaniyalar oldindan tayyorlangan taomlarni yetkazib berish, dasturxon tuzish va tozalashni taklif qilish ma‘nolarini anglatadi. Keytering - bu keyteringni tashkil etish, asbob-uskunalarini ijaraga olish va istalgan joyda biron bir tadbirda ofitsiant va oshpaz sifatida ishlash uchun keng qamrovli xizmatdir. Oddiy qilib aytganda, keytering - bu sizning mehmonlaringizni ovqatlantirishi mumkin bo‘lgan ochiq xizmat turidir. Keyteringning asosiy turlari va yo‘nalishlari sifatida quyidagilarni ko‘rsatish mumkin. Keyterinni bir martalik idishlarda yetkazib berishdan tortib, minglab odamlar uchun bino ichida va tashqarisida ziyofat va ziyofatlar tashkil qilishgacha bo‘lgan umumiy Keytering turli shakl va shakllarda bo‘ladi. Voqea joyi, xizmat ko‘rsatish usuli, mijozning holati va boshqa bir qator xususiyatlar va shartlarga qarab xizmat ko‘rsatishning bir nechta tasnifi mavjud.

Oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish joyi va keytering jarayonini tashkil etish usuliga qarab, quyidagi turlar ajratiladi:

➤ bino ichida Keytering - keytering korxonasi ixtisoslashtirilgan oshxonasida barcha zarur jihozlar bilan ta‘minlanganda: pechlar, muzlatgichlar, mebellar, idish-tovoqlar. Tadbir o‘tkaziladigan joy (ziyofat zali) ishlab chiqarish obyekti yaqinida yoki undan uzoqda joylashgan bo‘lishi mumkin. Keytering korxonalari mehmonxonalar, kongress markazlari,

konferensiya zallari va klublarda va hokazolarda oziq-ovqat yetkazib berish va joyida restoran xizmatlarini taqdim etadilar;

➤ binodan tashqarida Keytering (yoki "joydan tashqari xizmat") - mijozning binolarida (yopiq yoki ochiq maydonda) ovqat tayyorlash va tadbirni taqdim etishni o'z ichiga oladi: qishloq joylarida, korxonalar, firmalarning ofis binolarida, dalalarda va maysazorlarda. Maxsus jihozlangan oshxona mavjudligi kutilmaydi. Idishlar mobil uskunada tayyorlanadi;

➤ tayyor taomlarni yetkazib berish - bu umumiy keytering korxonasida kelishilgan menyuga muvofiq taom tayyorlanishi. Va ular faqat mijozga etkazib berishadi. Bunday holda, stolni sozlash va saytni bezash rad etilishi mumkin bo'lgan qo'shimcha variantlar bo'ladi. Ofitsiantlar berilmaydi. Boshqacha qilib aytganda, umumiy keytering korxonasi ovqat olib kelishi va dasturxon yozishi mumkin yoki mijozga oddiygina buyurtma berishi mumkin va u o'zi xizmat qiladi.

Taqdim etilayotgan xizmatlar turiga qarab quyidagilar ajratiladi:

➤ tadbir yoki vaqtli keytering - bu tadbirlar uchun xizmatlar ko'rsatish. vaqtli keytering korporativ ziyofat, to'y bayrami, ko'rgazma yoki dilerlik konferensiyasini o'tkazishda qo'llaniladi. Ushbu turdagi keytering muayyan hodisaga qaratilgan bir martalik xizmatlarni taqdim etishni o'z ichiga oladi.

➤ ofis yoki joylarda keytering ("shartnoma", "korporativ") - bu o'zining oziq-ovqat bo'linmalariga ega bo'lmagan va boshqa keytering korxonalaridan ancha uzoqda joylashgan turli korxonalar va tashkilotlar uchun uzoq muddatli shartnoma xizmati. Ushbu xizmat turi bayram tadbirini tashkil etish va unga xizmat ko'rsatishni o'z ichiga olmaydi, balki mijoz kompaniyasining barcha xodimlariga kunlik tushlik etkazib berishni anglatadi. Shartnomani imzolashda tomonlar menyu va mahsulotlarni etkazib berish muddatini kelishib olishadi.

➤ transportda keytering - bu havo, temir yo'l, dengiz va avtomobil transportida xodimlar va yo'lovchilarga tayyor ovqatlar bilan ta'minlash. Keytering mahsulotlarini jo'natish joyi va vaqtiga yetkazib berishni yoki butun marshrut bo'ylab mahsulotlarni yetkazib berishni o'z ichiga oladi.

➤ oziq-ovqat tarkibi transport kompaniyasi tomonidan belgilanadi. Oziq-ovqatlarni tayyorlash odatda transport kompaniyasi shartnoma tuzadigan uchinchi tomon Keytering tashkilotlari tomonidan amalga oshiriladi.

➤ oshpazlik taomlari (pazandachilik) - "ketish uchun" yoki mijozga yetkazib berish bilan taomlarni tayyorlash va sotish. Ushbu turdagi keytering, masalan, ommaviy tadbirlar - festivallar, sport musobaqalari va boshqalar paytida qadoqlangan sendvichlar, qandolat mahsulotlari, alkogolsiz ichimliklar sotishni o'z ichiga oladi.

Keytering outsorsing xizmatlarining zamonaviy brendi sifatida birinchi navbatda inson kapitaliga bog'liq bo'lib, keytering xizmatida xodim va xodimlarning ya'ni inson rolining ahamiyati judayam beqiyosdir. Shu sababli keyteringda autstaffing, mohiyatan, mijoz kompaniyasida ishlarni bajarish uchun autstaffing kompaniyasidan xodimni (xodimlarni) ijaraga olishdir. Kadrlar outsorsingi ishlab chiqarish jarayonlarini tashkil etishning ancha ilg'or modelidir, lekin u o'ziga xos huquqiy xususiyatlarga ega.

Keytering jarayonida o'z ishlarini bajarish uchun ishchilarni yollagan tadbirkorlik subyektlari faoliyatining tartibi va shartlarini belgilaydi, bu autstaffing hisoblanadi.

Autstaffing kompaniyalari ishchilarni boshqa ish beruvchiga quyidagi shartlarga muvofiq ishlarni bajarish uchun yuborishi mumkin:

1. Xodimning ishidan foydalanish to'g'risida ish beruvchi bilan shartnoma tuzilishi kerak;
2. Ishga o'tkazilgan xodimning ish haqi eng kam miqdordan kam bo'lmasligi kerak yoki korxonada shu kabi ishlarni bajaruvchi xodimning ish haqidan kam bo'lmasligi kerak.
3. Ish va dam olish vaqti jamoa shartnomasi shartlarida va ish beruvchining ichki mehnat qoidalarida belgilangan shartlarda ta'minlanishi kerak.
4. Autstaffer bunday o'tkazilgan xodim uchun Pensiya jamg'armasiga yagona sug'urta badalini to'lashi shart.
5. Autstaffer xodim va ish bajarilayotgan ish beruvchi o'rtasida mehnat shartnomasini tuzishga to'sqinlik qilmaslikka majburdir.
6. Ish beruvchi korxonaning jamoa shartnomasida autstaffing imkoniyati nazarda tutilishi va boshlang'ich kasaba uyushma tashkilotining roziligi bo'lishi kerak.

Shuningdek, autstafferga o‘z xodimlarini quyidagi hollarda ish beruvchiga ishga yuborish taqiqlanadi:

- yil davomida xodimlar soni qisqartirildi;
- birlamchi ishlab chiqarishning texnologik jarayonlarida ishtirok etuvchi asosiy kasblar bo‘yicha ishchilarning me‘yoriy soni bajarilmagan;
- ishchilar zararli, xavfli va og‘ir mehnat sharoitlarida ishlarni bajarish, shuningdek asosiy ishlab chiqarishning texnologik jarayonining asosiy kasblari bo‘yicha ishlash uchun jalb qilinadi.

Autsorsing va autstaffing o‘rtasidagi asosiy farq shundaki, autsorsing xizmatlari uchun mijoz ma‘lum bir taqdim etilgan natija uchun to‘laydi va autsorsing xizmatlari uchun mijoz taqdim etilgan ishchilar tomonidan ishlarni bajarish jarayoni uchun autstafferga xizmat haqi to‘lanadi.

Keytering tashkilotchisi tashqari tadbirlar uchun yuqori darajadagi xizmatni taqdim etadi. U tadbir konsepsiyasi va formatini hisobga olgan holda menyuni ishlab chiqadi va muvofiqlashtiradi, idishlarni belgilangan manzilga yetkazib berish xarajatlarini hisoblab chiqadi va oshpazlar, barmenlar va ofitsiantlarni tanlaydi.

Keytering korxonasida doimiy xodimlar, birinchi navbatda oshpazlar va menejerlar ishlaydi, bu asosiy bo‘lgan xizmatlar darajasi, shuningdek, logistika xizmatlarini (ekspeditorlar) va xizmat ko‘rsatish xizmatlarini (ofitsiantlar va barmenlar) ko‘rsatish uchun mas‘ul bo‘lgan xodimlarga bog‘liq bo‘lgan asosiy bo‘g‘indir.

Bugungi kunda, birinchi navbatda, tadbirda keytering tashkil qilish uchun mas‘ul bo‘lgan umumiy keytering agentliklari butun bayramni boshidan oxirigacha har tomonlama tashkil etish uchun mas‘ul bo‘lgan tadbir agentliklariga (inglizcha tadbirdan - voqea) aylandi. Taomchilarning vazifalariga endi konsepsiyani ishlab chiqish, tadbir uchun ssenariy va shou dasturini yozish, joy tanlash, rassomlar, bezatish va h.k.

Xulosa va takliflar. Keytering imkoniyatlari doirasi oxirgi vaqtlarda juda kengayib bormoqda. Uning yordami bilan siz yuqori darajali mehmonlar uchun katta rasmiy ziyofat, shuningdek, kichik shaxsiy ziyofat, ochiq barbekyu yoki bolalar bayramini tashkil qilishingiz mumkin.

O‘zbekiston iqtisodiyotida keytering autsorsing xizmatlaridan foydalanish mexanizmi autsorsing tashkilotlarini tanlash, shartnomalarni ishlab chiqish, ularni amalga oshirish va manfaatdor sheriklar o‘rtasidagi munosabatlarni tiklash uchun mantiqiy harakatlar iqtisodiy mexanizm, nazorat (boshqaruv), xodimlarni boshqarish, mahsulot sifatini boshqarish o‘zaro bog‘liq bo‘lgan tizim sifatida ko‘rish mumkin.

Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering autsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifatida xizmatlarining samaradorligini baholash zarurati ilmiy asoslandi. Tadqiqotda autsorsing xizmatlari samaradorligini baholashning qiymat usuli tanlandi, bu ichki birlikni saqlash xarajatlari va autsorsing xarajatlarini solishtirish imkonini beradi.

Keytering autsorsing xizmatlarini tashkil etishning zamonaviy shakllari, dunyo keytering autsorsing xizmatlari bozori va uning geografiyasidagi asosiy tendensiyalar amalga oshirilayotgan ilmiy tadqiqotlarning ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha ilmiy asoslangan **taklif va tavsiyalar qo‘yidagilardan iborat.**

1. Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering autsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifatida foydalanish samaradorligini baholash uchun har bir xizmat turi bo‘yicha asosiy ko‘rsatkichlardan (KPI) foydalanish taklif etildi, ular shartnomani bajarishdan oldin va keyin taqqoslanishi kerakligi asoslandi.

2. Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering autsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifatida xizmatlar sifatiga umumiy standart yondashuvlar asosida autsorsingning mualliflik ta‘rifi shakllantirildi. Shu bilan birga, sifatni tushunishda ikkita komponent ajralib turadi: autsorsing xizmatlaridan foydalanishda moddiy omil va inson omilidan foydalanish kerakligi asoslandi.

3. Keytering autsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy trendi sifati sohasida olib borilayotgan nazariy tadqiqotlar va O‘zbekiston Respublikasi tashkilotlari tomonidan to‘plangan juda kam amaliy tajribaga qaramay, keytering autsorsing xizmatlaridan sifatli foydalanish mexanizmi rivojlanish yo‘lida bormoqda.

4. Iqtisodiyot tarmoqlarida keytering autsorsing xizmatlarini rivojlantirishning zamonaviy

trendi sifatida xizmatlar sifati uchun javobgarlikning modeli batafsil ko‘rib chiqildi va ilmiy asoslangan takliflar berildi. Ularning eng yaxshisi mijoz va autsorser o‘rtasida mas’uliyat sohalarini taqsimlash bilan integratsiyalashdir degan xulosaga kelindi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016 yil 29 dekabrda —2017-2021 yillarga maktabgacha ta’lim tashkilotlari tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi Qarori
2. Гилмиярова М.Р. Проблемы и перспективы развития бухгалтерского аутсорсинга // Вестник ВГУ. Серия: Экономика и управление, 2017. - № 2. - С. 76-80.
3. Федорова Е.А., Ермолов А.Б. Анализ современных тенденций в аутсорсинге бухгалтерского учета // Финансовая аналитика: проблемы и решения. - 2016 . - № 27 - С. 4-14.
4. Корнейчик М., Лягуская Н. Развитие бухгалтерского аутсорсинга в Республике Беларусь [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://coДхус.ат.уа/публ/122-1-0-1848>. - Дата доступа: 02.05.2018.
5. Васильев А.С., Миргородская Т.Б. Проблемы и перспективы аутсорсинга бухгалтерского учета в России // Международный научно-исследовательский журнал, 2015. - Выпуск № 1. Част 2. - С. 19-21.
6. Ескова Л.Ф., Дрозд А.М., Маневич А.Б. Аутсорсинг в Республике Беларусь [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://эииб.бсу.бй/битстрем/123456789/89793/1/дрозд_маневич_сборник11Жом1.пдф. - Дата доступа: 12.03.2017.
7. Pardayev M.Q. Xizmat ko‘rsatish, servis va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari.–T.: “Iqtisod–moliya”. 2008. – 260 b.
8. Uroзов В.К. va boshqalar. Xizmat ko‘rsatish sohasi korxonalarida buxgalteriya hisobi va auditning dolzarb masalalari. – T.: “Iqtisodiyot” nashriyoti, 2011. – 260 b.
9. Ergasheva N. Outsorsing xizmatlarining iqtisodiy mohiyati va ahamiyati. // “Servis” ilmiy-amaliy jurnali. – Samarqand, 2023 – № 1. – В. 91-95. (08.00.00; №20).
10. Ergasheva N. Autosorsing xizmatlari bozorini baholash. // Xorazm Ma’mun akademiyasi axborotnomasi. 3/2 – 2023, № 21. – В. 191-193. (ОАК 08.00.00-Iqtisodiyot fanlari; Milliy nashrlar №21)

<p style="text-align: center;">Н.Эргашева</p> <p style="text-align: center;">Кейтеринг как современный тренд развития услуг аутсорсинга</p> <p>Аннотация. В статье рассмотрены современные формы организации аутсорсинга услуг общественного питания в отраслях экономики, их различия в сфере общественного питания в зависимости от места производства продовольственных товаров и способов организации процесса питания, а также их виды. Показано, что сфера общественного питания как современный бренд, в первую очередь, зависит от человеческого капитала, а значимость сотрудников и персонала, то есть роль человека, в сфере общественного питания не имеет себе равных. Таким образом, кейтеринг по сути своей строится на отношениях найма сотрудников и работников аутстаффинговой компании для выполнения работ на предприятии-заказчике и имеет свои правовые особенности. В статье представлен порядок использования услуг аутстаффинга для определения порядка и условий деятельности субъектов предпринимательства, привлекающих работников для выполнения своих работ в процессе общественного питания.</p> <p>Ключевые слова: кейтеринг, аутсорсинг, аустаффинг, аутсорсер, дошкольная образовательная организация, клиент, третья сторона, интеграция, аутсорсинговая услуга, оценка, цена, цена аутсорсинга.</p>	<p style="text-align: center;">N.Ergasheva</p> <p style="text-align: center;">Catering as a modern trend in the development of outsourcing services</p> <p>Abstract. This article describes modern forms of organizing catering outsourcing services in economic sectors, their differentiation in catering services depending on the place of production of food products and methods of organizing the catering process, and their types. It is shown that catering services, as a modern brand, are primarily dependent on human capital, and that the role of employees and workers, that is, people, in catering services is very important. Therefore, catering is essentially based on the relationship of hiring employees and workers from an outstaffing company to perform work in a client company and has its own legal characteristics. The procedure for using outstaffing services to determine the procedure and conditions of the activities of business entities that hire workers to perform their work in the catering process is presented in this article.</p> <p>Keywords: catering, outsourcing, austaffing, outsourcer, preschool educational organization, client, third party, integration, outsourcing service, evaluation, price, outsourcing price.</p>
---	--

ISSN 2091-5187

☞ “СЕРВИС” ☞

Журнал Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти таҳририят
бўлимида нашрга тайёрланди.

14.03.2025 йилда теришга берилди. 25.03.2025 йилда босишга рухсат этилди.
Офсет босма қоғози. Қоғоз бичими 60x84_{1/8}. “Times” гарнитураси. Офсет
босма усули. Шартли босма табағи 14,6. Ҳисоб-нашриёт
табағи 13,87. Адади 100 нусха. Буюртма № 0012А/25

Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтининг
матбаа бўлимида чоп этилди.
Лицензия № 025316.
Реестр № Х-119112.

Манзил: Самарқанд шаҳри, Шохрух кўчаси, 60-уй.

© Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, 2025.